

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/148/2022
Identifikačné číslo spisu:	2315206854
Dátum vydania rozhodnutia:	16.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2315206854.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I. R., narodeného XX. Y. XXXX, J., L. XXX/XX, zastúpeného spoločnosťou ADVOKA, s.r.o., Bratislava, Komárnická 36, IČO: 44 449 615, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, za účasti intervenienta na strane žalobcu H. H., narodenej X. Y. XXXX, Q. L. XXXX, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10C/318/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/11/2021 z 25. februára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/11/2021 z 25. februára 2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Z r u š u j e uznesenia Okresného súdu Galanta č. k. 10C/318/2015-627 z 3. mája 2022 a č. k. 10C/318/2015-629 z 3. mája 2022.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom sp. zn. 10Co/11/2021 z 25. februára 2022 potvrdil rozsudok Okresného súdu Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“) č. k. 10C/318/2015-525 z 26. októbra 2020 vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 6 400 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o trovách konania; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej; intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 3 ods. 1, § 17 ods. 2 a 3, § 18 ods. 3 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“); čl. 46 ods. 1, ods. 2 vety prvej a ods. 3 ústavy, čl. 6 ods. 1 vety prvej Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), § 442 Občianskeho zákonníka. Na

základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval za preukázanú existenciu nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, spočívajúcu v prieťahoch v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8Er/1188/1997, ktoré skonštatoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) v náleze sp. zn. I. ÚS 749/2013 z 19. marca 2014. Zohľadnil prieťahy v konaní za obdobie účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení neskorších predpisov účinného do 30. júna 2004 a v ďalšom období za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004. Predmetom sporu bol nárok na náhradu ušlého zisku v sume 3 530,12 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnený v sume 16 000 eur.

2.1. Vo vzťahu k nároku na náhradu ušlého zisku ustálil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie akým spôsobom mu škoda z titulu ušlého zisku vznikla. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že proti žalobcovi sa viedlo viacero exekučných konaní od roku 1997 a v danom prípade žalobca nepreukázal, že práve exekučné konanie vedené pod sp. zn. 8Er/1188/1997 malo negatívny dopad na jeho život, zdravie, postavenie v spoločnosti, aj keď išlo o prvé exekučné konanie proti nemu. Žalobca totiž nepreukázal, že práve uvedené konanie mu neumožnilo pracovať, podnikáť, že práve týmto konaním sa zhoršil jeho zdravotný stav. V kontexte uvedeného zároveň podotkol, že žalobca v základnom konaní vedenom proti nemu, nepodal odpor proti platobnému rozkazu, ani námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie. Na základe uvedeného teda dospel k záveru, že medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody neexistuje priama, bezprostredná a neprerušená príčinná súvislosť. Vychádzajúc z uvedeného preto nárok na náhradu škody z titulu ušlého zisku zamietol.

2.2. Vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenému vo výške 16 000 eur, súd prvej inštancie považoval za primerané odškodnenie právnej neistoty žalobcu v rámci životnej úrovne Slovenskej republiky v sume 400 eur, za každý rok neefektívnej činnosti v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 8Er/1188/1997. Zároveň zohľadnil, že žalobcovi bolo priznané odškodnenie ústavným súdom vo výške 2 500 eur, preto žalobe sčasti vyhovel vo výške 6 400 eur za obdobie 16 rokov a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) poznamenal, že za primerané zadost'účinenie sa považuje odškodnenie priznané vnútroštátnym súdom asi v rozsahu 45 % sumy, ktorú by priznal sám. Zároveň poukázal na rozsudok ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10. novembra 2004, z ktorého vyplýva spôsob výpočtu výšky primeraného zadost'účinenia, ktorý spôsob na určenie výšky priznanej náhrady použil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), stanovením úspechu žalovanej v rozsahu 78 %.

3. Odvolací súd po zrekapitulovaní skutkových okolností, v rámci vysporiadania sa s uplatnenými odvolacími námietkami a na doplnenie uviedol, že priznanie primeraného zadost'účinenia v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy, čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, nevylučuje vznik právne významného dôvodu na náhradu škody a inej ujmy za to isté správanie. Z hľadiska vzniku škody bolo relevantné pretrvávajúce nesprávne úradné postupy aj v čase po nadobudnutí účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., v dôsledku čoho sa zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom spravuje zákonom č. 514/2003 Z. z. Citujúc ustanovenia § 3 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, ods. 4, § 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z., vychádzajúc z nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 749/2013 z 19. marca 2014, považoval za preukázaný prvý predpoklad zodpovednosti za škodu, spočívajúci v nesprávnom úradnom postupe spôsobenom prieťahmi v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8Er/1188/1997. Nestotožnil sa s názorom žalovanej, že žalobca netvrdil a ani nepreukázal vznik/existenciu nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti podotkol, že žalobca už v žalobe tvrdil, že od roku 1997 do začiatku roku 2014 nemohol slobodne disponovať so svojím majetkom, v okolí bol považovaný za neplatiča, neserióznou osobu, sedemnášť rokov žil v právnej neistote, čo ho neprimerane zaťažovalo a stresovalo. Vo veku 42 rokov bol zablokovaný v prípadnej zamestnaneckej, ale najmä novej podnikateľskej aktivite a reálne sa ocitol na pokraji bankrotu, čo sa negatívne prejavilo na jeho zdravotnom stave, dobrej povesti, mena, osobnej integrity, aj straty dôvery. Odvolací súd zohľadnením

individuálnych skutkových okolností danej veci, s prihliadnutím na kritéria vyplývajúce z § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., s poukazom na judikatúru ústavného súdu (sp. zn. II. ÚS 834/2014, II. ÚS 214/2013, IV. ÚS 592/2012, III. ÚS 132/2016, I. ÚS 203/2013, I. ÚS 481/2014, II. ÚS 177/2013, III. ÚS 411/2015, II. ÚS 832/2014 III. ÚS 401/2016, I. ÚS 253/2021), ako aj judikatúru EŠLP (napr. rozhodnutia vo veciach Frigo proti Slovenskej republike, Hauser proti Slovenskej republike, Csáko proti Slovenskej republike, Bednár proti Slovenskej republike, Kucejová proti Slovenskej republike, Javor a Javorová proti Slovenskej republike a ďalšie), považoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške nepresahujúcej päťdesiatnásobok minimálnej mzdy za správne (§ 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení novely vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2013).

3.1. Odvolací súd považoval za čiastočne dôvodnú námietku, týkajúcu sa nevysporiadania s obranou žalovanej o nemožnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy za stavu, keď ústavný súd priznal žalobcovi primerané zadost'účinenie. S uvedenou obranou žalovanej sa preto vysporiadal odvolací súd uvedením, že „otázkou splnenia podmienok zodpovednosti za škodu pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, sa súd prvej inštancie zaoberal v bodoch 7, 27, 31-35, čiastočne v bodoch 29-30 odôvodnenia“. Napokon poznamenal, že všetky relevantné skutkové zistenia vyplývajúce z obsahu spisu boli riadne uvedené v odôvodnení, s ktorými sa náležite súd prvej inštancie vysporiadal. Na základe uvedeného preto potvrdil napadnutý rozsudok vo vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Namietala porušenie zásady kontradiktórnosti a rovnosti strán, ako aj porušenie zákazu prekvapivého rozhodnutia. Argumentovala tým, že odvolací súd (a pred ním aj súd prvej inštancie) svojím procesným postupom porušil zásadu rovnosti strán sporu, keď jednostranne akceptoval všetky tvrdenia žalobcu, ktoré následne vyhodnotil ako dôkazy v rozpore s príslušnými ustanoveniami CSP, pričom argumentáciu žalovanej odignoroval. Tým, že odvolací súd bezo zvyšku akceptoval skutkové tvrdenia žalobcu o vzniku nemajetkovej ujmy, vyhodnotil ich ako preukázané, bez unesenia dôkazného bremena a za tohto skutkového stavu priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6 400 eur, porušil zásadu kontradiktórnosti civilného konania a poprel rovnosť strán sporu v jej neprospech. V tejto súvislosti dovolateľka podotkla, že žalobca v konaní predložil listiny, ktoré preukazovali existenciu prierahov v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 8Er/1188/1997, avšak na podporu svojich tvrdení o vzniku nemajetkovej ujmy priložil iba prepúšťacíu správu zo 7. septembra 2005, z ktorej žiadnym spôsobom nevyplývala príčina zdravotných komplikácií žalobcu a teda ani súvis s exekučným konaním. Podľa názoru dovolateľky, odvolací súd zmätočne a nedostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok, nevysporiadal sa s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a so zásadnými námietkami žalovanej prezentovanými v jej odvolaní. Napokon podotkla, že v odvolaní výslovne uviedla ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a to uznesenie z 29. mája 2014 sp. zn. 2Cdo/273/2013, ako aj uznesenia ústavného súdu z 12. januára 2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012, z 15. augusta 2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018, ktorými preukazovala nedôvodnosť žalobcovho nároku a nesplnenie podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu žalovanej. K uplatnenej procesnej obrane odvolací súd nezaujal žiadne stanovisko. Nedôvodnosť mala ďalej spočívať aj v odôvodnení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pričom dovolateľka nesúhlasila s tvrdením odvolacieho súdu, že namietaná zmätočnosť a vnútorná rozporupnosť odôvodnenia sa mala týkať odôvodnenia ušlého zisku. Uvedené tvrdenie považovala za fabuláciu s odkazom na uplatnenú argumentáciu v odvolaní, preto považovala dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP za dôvodný.

4.1. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka dôvodila, že rozhodnutie odvolacieho súdu v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy záviselo od vyriešenia právnych otázok, s ktorými sa odvolací súd v rozhodnutí síce zaoberal, avšak s nesprávnym záverom, ktorým sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa názoru dovolateľky, odvolací súd v napadnutom rozsudku vyriešil nesprávne právnu otázku vzniku nemajetkovej ujmy, výšku jej náhrady, ako aj otázku existencie príčinnej súvislosti medzi skutočnosťou,

ktorej následkom mala byť utrpená nemajetková ujma a vznikom nemajetkovej ujmy, pretože priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi nie je v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z. a súdnou praxou. Potreba preukázania vzniku nemajetkovej ujmy v žalobcom tvrdenom rozsahu, v konaniach v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., vychádzajúca prvoradne z kontradiktórnej povahy civilného sporového konania a zo zákonom stanovených podmienok pre jej priznanie, bola deklarovaná napr. v uznesení najvyššieho súdu z 29. mája 2014 sp. zn. 2Cdo/273/2013 alebo v uznesení ústavného súdu z 12. januára 2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012, resp. sp. zn. I. ÚS 285/2018. Dovolateľka zopakovala uplatnenú argumentáciu aj vo vzťahu k nemožnosti aplikácie rozsudku ESLP vo veci Apicella proti Taliansku, s poukazom aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/240/2016 z 30. mája 2018, ktorý obstál aj v ústavnom prieskume. Podľa názoru dovolateľky, štát nesie zodpovednosť za vzniknutú nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v prípade, ak žalobca v civilnom sporovom konaní v intenciách zákona č. 514/2003 Z. z., nie v intenciách rozhodovania ústavného súdu o finančnom zadosťučinení, unesie dôkazné bremeno a teda preukáže kumulatívne naplnenie všetkých vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, medzi ktoré patrí aj existencia samotnej nemajetkovej ujmy, náhrady ktorej sa žalobca domáhal. V konečnom dôsledku rovnako musí žalobca preukazovať aj vznik majetkovej škody a niet žiadneho zákonného podkladu pre záver, že v prípade nemajetkovej ujmy by mali byť podmienky pre priznanie jej náhrady odlišné. Preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy v konaniach podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je imanentným predpokladom úspechu žalobcu v kompenzačnom konaní (rozsudok najvyššieho súdu z 30. júna 2010, sp. zn. 5Cdo/126/2009, uznesenie z 27. januára 2022, sp. zn. 6Cdo/49/2019). Napokon dovolateľka namietala nesprávne právne posúdenie otázky existencie príčinnej súvislosti už z dôvodu, že kde niet škody (nemajetkovej ujmy), nemožno hľadať ani príčinu jej vzniku. Samotná existencia príčinnej súvislosti v tomto konaní je nielen nepreukázaná, ale aj vylúčená.

4.2. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolateľka vymedzila otázku, či žalobcovi vzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. za situácie, keď ústavný súd už v danej veci, pri posudzovaní totožných skutkových okolností/tvrdení, dotýkajúcich sa tak zásahu orgánu verejnej moci (prieťahov), ako aj následkov ním vyvolaných, priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie a výslovne uznal, že toto finančné zadosťučinenie sa nevzťahuje na náhradu skutočnej škody alebo ušlého zisku. Podľa názoru dovolateľky, ústavný súd svojim rozhodnutím mienil konečným spôsobom reparať stav neistoty žalobcu poskytnutím mu finančného zadosťučinenia, predstavujúceho dovŕšenie ochrany porušeného práva. Zároveň však konštatoval, že pokiaľ ide o skutočnú škodu či ušlý zisk, o takomto nároku nemohlo byť rozhodované. Dovolateľka zdôraznila, že v konaní poukazovala na skutočnosť, že žalobca si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu a z dôvodov, ktoré už posudzoval ústavný súd. Inak povedané, žalobca sa ako sťažovateľ už priznania sumy 16 000 eur raz domáhal a bol v tejto časti, v konaní o ústavnej sťažnosti čiastočne úspešný, keď mu bola priznaná suma 2 500 eur. Ústavný súd pritom sám konštatoval, že nerozhodoval výhradne o nároku žalobcu/sťažovateľa o odškodnom, resp. o náhrade skutočnej škody alebo ušlého zisku. Dovolateľka nesúhlasila s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevylučuje vznik právne významného dôvodu na náhradu škodu a inej ujmy za to isté správanie. Je potrebné preto odlišiť uvedené dva nároky, ako aj s tým spojenú rozdielnosť jednotlivých kritérií posudzovania ich výšky. Právny názor dovolateľky spočívajúci v tom, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ústavným súdom vylučuje vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z., vyplýva z argumentácie samotného ústavného súdu, o povahe primeraného finančného zadosťučinenia. Ústavný súd v náleze sp. zn. IV. ÚS 523/2021, zo 7. decembra 2021 (obdobne IV. ÚS 84/02, IV. ÚS 523/2021, II. ÚS 834/2014, II. ÚS 67/03) uviedol, že „...cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je reparácia nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody, ktorá by sa po splnení zákonných podmienok mohla uplatňovať v konaní pred všeobecnými súdmi.“ Podľa názoru dovolateľky, z uvedenej argumentácie ústavného súdu vyplýva, že účelom primeraného finančného zadosťučinenia je úplne a definitívne reparať nemajetkovú ujmu sťažovateľa vzniknutú prieťahmi v konaní, pričom iba nárok na náhradu majetkovej škody môže byť následne uplatnený v konaní pred všeobecnými súdmi. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odkazom na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 471/2012, II. ÚS 182/06 a IV. ÚS 311/08, tak znehodnotil a znegoval svoju vlastnú argumentáciu o možnosti priznania náhrady

nemajetkovej ujmy po priznaní primeraného finančného zadost'učinenia ústavným súdom, nakoľko v častiach rozhodnutí ústavného súdu, na ktoré odvolací súd odkázal, sa jednalo o uplatnené nároky sťažovateľov na náhradu majetkovej škody (znehodnotenie pohľadávky, nepriznanie náhrady trov exekúcie), pri ktorej boli odkázaní na príslušné všeobecné súdy, čím de facto podporil právny názor žalovanej o tom, že ústavný súd odkázal na právomoc a príslušnosť všeobecných súdov rozhodovať o nárokoch na náhradu majetkovej škody, v prípade predchádzajúceho konštatovania o porušení ústavných práv sťažovateľov, nie však o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe uvedených dôvodov navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň predložila návrh na odklad vykonateľnosti napádaného rozhodnutia z dôvodu existencie začatia exekučného konania a obmedzených možnostiach spätného vymoženía prípadného nároku zo strany žalovanej. V tejto súvislosti poukázala na to, že žalobca je povinným v 16-tich exekúciách, ktoré špecifikovala. Predpoklad dôvodnosti dovolania a závažnosť nedostatkov v konaní pred odvolacím súdom, ale predovšetkým pomery strán sporu považovala za dôvody hodné osobitného zreteľa pre vyhovieenie návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku.

5. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu považoval odôvodnenie napadnutého rozsudku za náležité odôvodnené, právne korektné. Zotrval na predloženej právnej argumentácii v spore.

6. Najvyšší súd uznesením z 31. januára 2023 sp. zn. 6Cdo/148/2022 povolil odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25. februára 2022 sp. zn. 10Co/11/2021 do rozhodnutia o dovolaní žalovanej.

7. Najvyšší súd (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

13. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v

konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda proces prejednávania sporu znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaci možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritornú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP, dovolateľka namietala porušenie zásady kontradiktórnosti civilného konania, zásady rovnosti strán sporu v jej neprospech, prekvapivosť napadnutého rozhodnutia, ako aj jeho zmätočnosť a vnútornú rozpornosť, vrátane nedostatočného vysporiadania s uplatnenou argumentáciou.

18. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 46 ústavy, je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu), aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí v sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (III. ÚS 32/2015). Z judikatúry EŠLP vyplýva, že princíp rovnosti zbraní ako jeden z prvkov širšej koncepcie spravodlivého konania vyžaduje, aby každému účastníkovi bola daná primeraná možnosť predniesť svoj prípad za podmienok, ktoré ho neumiestnia do zjavnej nevýhody voči jeho protistrane (napr. rozhodnutie vo veci De Haes a Gijssels proti Belgicku z 24. februára 1997, sťažnosť č. 19983/92, bod 53 alebo Ankerl proti Švajčiarsku z 23. októbra 1996, sťažnosť č. 17748/91, bod 38). Žiadna zo sporových strán teda nie je nadradená druhej strane a každá zo strán zároveň musí mať v rovnakej miere umožnenú realizáciu svojich procesných oprávnení v súlade so zachovaním princípu rovnosti zbraní vyplývajúceho z čl. 6 Základných princípov CSP.

18.1. Cieľom zásady rovnosti je dosiahnutie „spravodlivej rovnováhy“ medzi stranami sporu. Pod takto definovanú rovnosť strán sporu spadá nielen realizácia ich procesných oprávnení, ale aj otázka

dôkazného bremena, ktoré je na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané, lebo v opačnom prípade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Tento všeobecný princíp rovnosti strán bolo potom nutné aplikovať aj pri posudzovaní danosti uplatneného nároku náhrady nemajetkovej ujmy, jej výšky a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom morálnej ujmy.

19. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16 000 eur ako ekvivalent 16-tich rokov neefektívnej činnosti Okresného súdu Galanta v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 8Er/1188/1997 a to 1000 eur za každý rok nemajetkovej ujmy spočívajúcej v stave neistoty ohľadne výsledku exekučného konania. Vychádzajúc z nálezů ústavného súdu č. k. I. ÚS 749/2013-32 z 19. marca 2014, ktorý konštatoval porušenie základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, súdy nižších inštancií považovali za preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci spočívajúcu v prieťahoch v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta (ďalej len „exekučný súd“) pod sp. zn. 8Er/1188/1997, ktoré trvali od roku 1997 do 14. januára 2014. Podľa názoru súdu prvej inštancie, dôsledkom každého porušenia základného práva garantovaného ústavou je určitá ujma. V prípade nemajetkovej ujmy v súlade s judikatúrou ESLP sa predpokladá, že existuje silná, hoci vyvrátená domnienka, že roky trvajúce konania na súde môžu mať za následok priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto ujma sa predpokladá, preto ju nie je potrebné dokazovať. S poukazom na spôsob výpočtu odškodnenia nemajetkovej ujmy, vyplývajúceho z rozsudku ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10. novembra 2004 (ods. 26), následne súd prvej inštancie vychádzal z celkovej dĺžky právnej neistoty žalobcu za každý rok neefektívnej činnosti exekučného súdu vo veci sp. zn. 8Er/1188/1997 a hladiny životnej úrovne v Slovenskej republike vo výške 400 eur/rok, preto z tohto titulu priznal žalobcovi sumu 6 400 eur (16 rokov x 400 eur) a v prevyšujúcej časti uplatnený nárok zamietol.

19.1. Odvolací súd k uplatneným námietkam žalovanou v odvolaní, na doplnenie a potvrdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 6 400 eur, skonštatoval správnosť posúdenia individuálnych skutkových okolností danej veci, týkajúcich sa aplikácie zákona č. 514/2003 Z. z., i za obdobie nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, vzniknutého pred nadobudnutím jeho účinnosti, s poukazom na právny záver vyplývajúci z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/107/2009 z 28. júla 2010. Zdôraznil, že účelom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimerane dlhým konaním je kompenzácia stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvedený a udržiavaný (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 4336/2010). Súdna prax považuje za nesprávny úradný postup porušenie pravidiel predpísaných štátnemu orgánu pri jeho činnosti, t. j. najrôznejšie vady v spôsobe vedenia konania za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch), či nemajetková ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti so vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy, teda keď je nesprávny úradný postup orgánu štátu so vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy vo vzťahu príčiny a následku (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo 52/2012). Za preukázanie považoval odvolací súd aj ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu a to existenciu nemajetkovej ujmy. Nestotožnil sa s názorom žalovanej, že by žalobca ani len netvrdil existenciu vzniku nemajetkovej ujmy, nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu na jej preukázanie a nenavrhol žiadne dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenal, že žalobca už v žalobe okrem iného uviedol tvrdenia, že od roku 1997 do začiatku roku 2014 nemohol slobodne disponovať so svojím majetkom, figuroval v okolí ako neplatič - dlžník, nereseriózna osoba, skoro dve desaťročia musel venovať problému nemalú energiu, sedemnášť rokov žil v právnej neistote, čo ho neprimerane zaťažovalo a stresovalo; v čase podania žaloby vo veku 42 rokov bol úplne zablokovaný v prípadnej zamestnaneckej, ale najmä nožnej podnikateľskej aktivite. Reálne sa ocitol na pokraji bankrotu a vo vzťahu k dovtedajším obchodným partnerom sa stal nedôveryhodným, insolventným subjektom. V čase začatia exekúcie v roku 1997 mal 25 rokov, býval v byte u svojej matky a reálne nemal a nemá možnosť podnikáť mimo rámec relatívne blízkeho a kontrolovateľného okruhu partnerov. Napokon poukázal na nepriaznivý zdravotný stav spôsobený trvalým stresom, ako aj na výrazný a ťažko reparovateľný moment masívneho poškodenia jeho dobrého mena, povesti a osobnej integrity, pocitov frustrácie, straty dôvery. Na preukázanie ním tvrdených skutkových okolností označil dôkazy a zároveň ich predložil na CD nosiči, ktoré dôkazy boli súdom prvej inštancie vykonané. V kontexte uvedeného odvolací súd

nepovažoval samotné konštatovanie porušenia práva za dostačujúce, preto vyhodnotil priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom prvej inštancie za správne.

19.3. K otázke primeranosti jej výšky zohľadnil osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie v ktorom žije a pracuje, dĺžku exekučného konania, jeho obmedzenie v osobnom a v pracovnom živote. S prihliadnutím na rozhodovaciu prax ústavného súdu, judikaturu ESRP, považoval priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 6 400 eur za primeranú, neprevyšujúcu päťdesiatnásobok minimálnej mzdy (§ 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení novely vykonanej zákonom č. 412/2012 Z. z. účinného od 1. januára 2013).

19.4. Napokon odvolací súd v závere poznamenal, že za čiastočne dôvodnú považoval len námietku žalovanej, týkajúcu sa nevysporiadania s jej obranou o nemožnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy za stavu, keď ústavný súd v tejto veci priznal žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie, preto sa s touto námietkou vysporiadal. Uviedol, že otázkou splnenia podmienok zodpovednosti za škodu pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy sa súd prvej inštancie zaoberal v bodoch 7, 27, 31-35, čiastočne v bodoch 29-30 odôvodnenia. Zároveň poznamenal, že všetky relevantné skutkové zistenia vyplývajúce z obsahu spisu boli riadne uvedené v odôvodnení, s ktorými sa náležite súd prvej inštancie vysporiadal.

20. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

21. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. (Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

22. Z obsahu vyjadrení žalovanej v konaní pred súdom prvej inštancie (v spise na č. I. 415), ako aj z uplatnených námietok v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 10C/318/2015-525 z 26. októbra 2020 je nepochybné, že žalovaná považovala za prvoradé a relevantné vysporiadanie sa s námietkou, týkajúcou sa posúdenia existencie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za stavu, keď ústavný súd pri posudzovaní totožných skutkových okolností týkajúcich sa zásahu orgánu verejnej moci za priet'ahy, ako aj následkov ním vyvolaných, priznal primerané zadost'učinenie, ktorým reparoval stav neistoty žalobcu, čo predstavuje dov'riesenie ochrany porušeného práva. Na podporu uvedeného poukázala na právny názor vyplývajúci z uznesení ústavného súdu z 12. januára 2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012 a z 15. augusta 2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018. Zároveň za podstatné považovala nesplnenie podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci, ako aj neunesenie dôkazného bremena o preukázaní vzniku nemajetkovej ujmy pre možnosť priznania jej náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v civilnom sporovom konaní s poukazom na právny názor vyplývajúci z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/273/2013 z 29. mája 2014.

23. Vychádzajúc z uvedeného teda vyplýva, že dovolateľka v súvislosti s uplatnenou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dôvodne namietala náležité nevysporiadanie sa s podstatnou argumentáciou uplatnenou v odvolaní, s ktorou sa navyše nevysporiadal ani súd prvej inštancie. I napriek rozsiahlemu doplneniu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k výške a zohľadnenia ďalších kritérií (okrem stavu právnej neistoty) priznanej náhrady nemajetkovej ujmy (§ 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.) odvolacím súdom, nebolo možné opomenúť namietanú (ne)dôvodnosť uplatneného nároku, ako aj kumulatívne splnenie zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenej orgánom verejnej

moci nesprávnym úradným postupom, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy; v prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyše zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nepostačujúce.

24. V kontexte uvedeného dovolací súd považoval namietané nevysporiadanie sa s podstatnou argumentáciou dovolateľky súdmi nižších inštancií za dôvodné, lebo odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva dostatočnú odpoveď v zmysle § 387 ods. 3 v spojení s § 393 ods. 2 CSP na podstatné vyjadrenia žalovanej v konaní. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11).

25. Dodržiavanie povinnosti rozhodnutie náležite odôvodniť má zaručiť transparentnosť rozhodovania súdov, lebo každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy (čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP). Súd je preto povinný na základe predpokladaného a umožneného procesného výkonu strany sporu primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať (II. ÚS 675/2014). Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru, I. ÚS 243/07). Věcná spojitost' odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

26. Nedostatok vysporiadania sa odvolacím súdom s podstatnými námietkami žalovanou uvedenými v odvolaní, ako aj s uplatnenými vyjadreniami žalovanou v konaní, je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie jej procesných práv v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces. Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP (III. ÚS 314/2018, IV. ÚS 372/2020).

27. Rovnako EŠLP stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

28. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom zaťažil konanie vadou zmätočnosti, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu procesných práv žalovanej (čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP), v takej intenzite, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru a tým aj k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

29. Podľa § 439 CSP dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia

o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý dovolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a dovolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

30. Uznesením č. k. 10C/318/2015-627 z 3. mája 2022 súd prvej inštancie rozhodol o výške priznanej náhrady trov prvoinštančného konania žalovanej v sume 36,80 eura; uznesením č. k. 10C/318/2015-629 z 3. mája 2022 bolo rozhodnuté o priznanej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcovi v sume 555,33 eur.

31. Vydanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (sp. zn. 4Obdo7/2018, 3Obo/9/2017). Závislým výrokom môže byť nielen dovolaním dotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

32. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie v súlade s § 450 CSP v spojení s § 390 CSP. Zároveň zrušil aj uznesenia o trovách konania ako závislých výrokov od rozhodnutia vo veci samej (§ 439 písm. a) CSP. Z dôvodu dôvodne uplatnenej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP sa dovolací súd následne ďalšími uplatnenými dovolacími dôvodmi v zmysle § 421 ods. 1 CSP vecne nezaoberal.

33. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalovanej. Výsloveným právnym názorom vyplývajúcim z tohto uznesenia je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

34. O trovách pôvodného konania a o trovách odvolacieho konania rozhodne odvolací súd v súlade s § 453 ods. 3 CSP.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.